

Op weg met het Jodendom

Vervolg: Masada, de bergvesting, deel 2

De Romeinen vernietigen het laatste verzet, collectieve dood

Jeruzalem was verwoest, er is een einde gekomen aan de tempeldiensten. Er zijn geen offers meer. Het is de begintijd van het nu nog bestaande rabbijnse Jodendom. Als de tempel verwoest is, trekt een groep opstandelingen onder leiding van Eleazar ben Jaïr zich terug op Masada. Zij zijn gelovige Joden en bouwen naast verblijven in de kazematmuren een synagoge en een ritueel bad. Naast de overblijfselen van de paleizen van Herodus zijn de synagoge en het mikwe (ritueel bad) nog steeds te zien. Yigael Yadin

vond ook een aantal boekrollen met bijbelteksten die geschreven en gebruikt zijn door de opstandelingen. Deze vondsten zijn heel interessant, omdat in 1948 vlakbij Masada de Dode Zee rollen gevonden zijn en men nu de rollen met elkaar kan vergelijken. De rollen worden bewaard in Jeruzalem.

De Romeinse bestuurder Flavius Silva was als de dood dat het verzet van de Joden weer op zou slaan en hij besloot die laatste haard van verzet te breken. Hij bouwde onder aan de berg een muur rond Masada en bouwde acht legerkampen en een dijk in de richting van de berg. Als je boven op Masada staat zie je de legerkampen en de dijk nog steeds liggen. Als het ernaar uitziet dat Flavius gaat winnen houdt Eleazar ben Jaïr een toespraak voor de bewoners van Masada. Hij zei niet gestreden te hebben om straks vernederd te worden door de Romeinen en hij wilde hen zeker niet dienen. Alleen God wilde hij dienen. Bovendien voorspelde hij dat de Romeinen verschrikkelijke dingen zouden doen met de mannen, vrouwen en kinderen. Hij overtuigde zijn volgelingen dat er maar een eervolle weg was, en dat was de dood. Omdat zelfmoord niet mag volgens het Joodse geloof lootte hij wie wie zou doden, alleen de laatste zou de hand aan zichzelf moeten slaan. En zo geschiedde, mannen doodden hun vrouwen en kinderen en daarna elkaar, alleen de laatste sloeg de hand aan zichzelf. Toen de Romeinen Masada binnen trokken troffen zij stilte aan, de stilte van de dood. Slechts enkele vrouwen en kinderen die zich verstopt hadden leefden nog, zij vertelden wat er gebeurd was. De gebeurtenis werd vastgelegd door de geschiedschrijver Flavius Josephus.

©Nelli van den IJssel-Groen, lid van Klal Yisrael in Delft

Bron: Masada van Yigael Yadin